

СТИЛІ НАВЧАННЯ ДЕВІДА КОЛБА

Вінницький національний технічний університет

Анотація

У статті розкрито сутність стилів навчання психолога Девіда Колба. Наведено основні етапи навчання за Д. Колбом. Також наведено чотири стилі властиві окремим групам людей.

Ключові слова: Девід Колб, навчання, досвід, рефлексія, практика.

Abstract

The article reveals the essence of teaching styles of psychologist David Kolb. The main stages of training according to D. Kolb are given. There are also four styles specific to certain groups of people.

Keywords: David Kolb, training, experience, reflection, practice.

Вступ

У кожного є свої методи здобуття знань: хтось простіше засвоює інформацію на окремих прикладах, комусь, хтось щоб освоїти матеріал окрім цього вирішує практичні задачі. Але метод здобуття знань у кожного однаковий і складається з однакових принципів[1].

Результати дослідження

У 1984 році психолог Девід Колб опублікував звіт з універсальної теорії навчання, над якою працював кілька десятиліть. Це теорія емпіричного навчання, яка має на увазі отримання знань через трансформацію особистого досвіду. Колб, ввівши цю теорію вважає, що в процесі навчання людина має пройти через 4 етапи. Нове переживання (досвід) має бути обдумане (рефлексія). В результаті виходить якась теоретична концепція (припущення), яка надалі тестується у різних ситуаціях (дія). Тобто можна підкреслити чотири основних етапи навчання[1]:

- Конкретний досвід: ми зустрічаємося з новою ситуацією або переосмислюємо старий досвід.
- Рефлексивне спостереження: ми помічаємо розбіжності між новим досвідом і нашим знанням та розумінням.
- Абстрактна концептуалізація: з'являється нова ідея, або вже існуюча набуває нових рис.
- Активне експериментування: ми застосовуємо нову концепцію, щоб побачити, що станеться далі.

Навчання ефективно тоді, коли людина проходить через усі чотири стадії циклу: отримує новий досвід, розмірковує над ним, аналізує та робить висновки, які застосовує на практиці для перевірки гіпотези, що знову призводить до нового досвіду[2].

Колб вважав, що при навчанні відіграють важливу роль наші особисті уподобання та ситуаційні змінні. Він зазначає, що люди, які вважають себе «спостерігачами», віддають перевагу розумовому спостереженню. А ті, хто є «людиною дії», схильніші до активного експериментування. Завдяки спадковості, наявному життєвому досвіду, вимогам нашого оточення – ми вибираємо кращий для себе варіант.

Взявши за основу свою модель, Девід Колб розробив чотири стилі навчання. Він зазначив, що кожен з них має переважні здібності до навчання у двох основних галузях: активної/рефлексуючої та абстрактної/конкретної. Знання стилю дозволяє визначитися з найкращим методом навчання. Кожна людина вибирає її для себе, ґрунтуючись на різних факторах, таких як соціальне середовище,

накопичений досвід, когнітивна структура особистості тощо. Чотири стилі властиві окремим групам людей[3]:

Усунення

- Мислення спостереження та конкретний досвід описують домінуючі здібності до навчання.
- Розглядають конкретні ситуації із різних точок зору.
- Демонструють широкі культурні інтереси та збирають нову інформацію.
- Цікаві в міжособистісному спілкуванні, оскільки мають багату уяву і емоційні.
- Часто спеціалізуються у мистецтві та гуманітарних науках.
- Працюючи в групах, оцінюють різні точки зору з метою отримати особистий зворотний зв'язок.

Акомодація

- Конкретний досвід та активне експериментування описують домінуючі здібності до навчання.
- Здатність до навчання проявляється насамперед через практичний досвід.
- Отримують задоволення від виконання планів і від залучення себе до якоїсь нової та складної ситуації. Не бояться дзвінків.
- Вважають за краще спиратися на почуття власної інтуїції, а не на логічний аналіз.
- Часто вибирають сферу технічних наук, процвітають в орієнтованих на дії професіях, таких як маркетинг або продажі.
- Насолоджуються прагненням та просуванням до мети, працюючи з іншими.
- Використовують різноманітні методи та підходи для завершення роботи.

Конвергенція

- Абстрактна концептуалізація та активне експериментування описують домінуючі здібності до навчання.
- Знаходяться у пошуку практичного застосування та використання ідей та теорій.
- Працюють над врегулюванням проблеми та прийняттям рішень шляхом пошуку відповідних способів у кожному конкретному питанні проблеми.
- Ефективні працівники та професіонали у технічних спеціальностях.
- Найкраще навчаються при створенні симуляцій подій, за наявності прикладних програм, лабораторних робіт та можливості експериментувати з новими ідеями.

Асиміляція

- Абстрактна концептуалізація та розумовий нагляд описують домінуючі здібності до навчання.
- Кращі у розумінні широкого спектра інформації через передання їй стиснутої та логічної форми.
- Найменше зосереджені на людях і більше цікавляться ідеями та абстрактними поняттями.
- Ефективні у сфері інформаційних та наукових досліджень.
- Отримують задоволення від прослуховування лекцій, читання, обдумування власних думок та вивчення аналітичних моделей.

Висновки

У 80-х роках психолог Девід Колб запропонував свою унікальну методику навчання, яка і на сьогоднішній день активно застосовується та впроваджується в навчальні процеси. Враховуючи той факт, що кожна людина – індивід, Колб виділяє свої етапи навчання, через які має пройти людина щоб пізнати нові знання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. 4 стилів об'учення по Девиду Колбу. Laba умних ребят: веб-сайт. URL: <https://l-a-b-a.com/blog/978-4-stilja-obuchenija-po-devidu-kolbu> (дата звернення: 03.11.2021)

2. Определите свой стиль познания, чтоб учиться быстрее и проще. Лайфхакер: веб-сайт. URL: <https://lifehacker.ru/stili-obucheniya/> (дата звернення: 03.11.2021)
3. Экспериментальная теория обучения и стили обучения по Колбу. 4brain: веб-сайт. URL: https://4brain.ru/blog/модель_колба/ (дата звернення: 09.11.2021)

Старжинський Валерій Юрійович – студент групи 1AKIT-21m, факультет комп'ютерних систем та автоматики, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: 3372292@gmail.com

Valeriy Starzhinskii - student group 1AKIT-21m, faculty of computer systems and automation, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: 3372292@gmail.com

Науковий керівник: **Гречановська Олена Володимирівна** – док. пед. наук, професор кафедри філософії та гуманітарних наук, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Supervisor: Hrechanovska Olena Volodymyrivna - Doctor of Pedagogical Sciences, Professor of the Department of Philosophy and Humanities of Vinnytsia National Technical University (Vinnytsia, Ukraine).